

otrokom prijatelj, učitelj in voditelj.

(Priloga Vrtcu.)

Št. 10.

Ljubljana, dné 1. oktobra 1899.

VII. tečaj.

Nebeška lestvica.

X. Srčnost.

srčnost je potrebna za vsako delo. Otrok, ki hoče biti dober učenec, se mora učiti vsake stvari tako dolgo, da zna, naj potrebuje za to še toliko časa in naj ga stane še toliko truda. Kdor hoče doseči v življenju kak poklic, mora srčno premagati vse težave, ki se mu morda stavijo; brez srčnosti ne bo dosegel ničesar. Še bolj potrebna pa je srčnost v boju zoper skušnjave, ki nas ovirajo na poti proti nebeški domovini. Vsi svetniki, zlasti pa mučeniki, so se posebno odlikovali v srčnosti, to je v oni čednosti, po kateri pričnemo in izvršujemo dobro vkljub vsem težavam in rajše vse pretrpimo, kakor da bi grešili.

1. Sveti apostol Peter je krstil v Rimu hčer bogatega meščana, *Prisko* po imenu, ki je imela komaj dvanajst let. Kmalu na to je začel paganski cesar Klavdij grozovito preganjati kristijane. Ko zve, da tudi Priska ne časti malikov, pokliče jo pred sé in ji obeta čast in bogastvo, če se odpove svojemu Bogu in daruje maliku Apolonu. Neustrašeno se ustavi Priska tej zahtevi. Srčno odgovori: „Nikdar ne bom pokleknila pred malikom, ki je narejen iz zlata, srebra ali kamna; taka čast se sme izkazovati samo jedinemu pravemu Bogu, stvarniku nebes in zemlje, in njegovemu Sinu, Jezusu Kristusu.“ Tedaj ukaže Klavdij mlado deklico grozovito mučiti. Vržena je bila tudi pred dva leva, ki pa ji nista storila nič hudega. Slednjič ji ukaže paganski cesar glavo odsekati.

Kaj je dajalo tej svetnici srčnost in pogum, da se ni ustrašila nobene muke? Vedno je mislila na Jezusa in je bila trdno prepričana, da prejme za zemeljsko trpljenje nebeško plačilo. — Ljubi otrok, tebi ne bo treba toliko trpeti za sveto vero in vendar te tudi čaka nebeško plačilo, če izpolnjuješ zapovedi. Kako lahko je to v primeri s trpljenjem mučenikov! Res sramovati bi se moral, ko bi še tega ne storil in se dal premagati vsaki skušnjavi in težavi.

2. *Pankracij* je bil jedini sin bogatih paganskih starišev v Sinadu v Frigiji. Na smrtni postelji njegov oče izroči desetletnega dečka svojemu bratu Dioniziju. Stric je mladega Pankracija prav tako skrbno odgojeval, kot bi bil njegov sin. Črež tri leta gre s svojim stričnikom v Rim, da bi Pankracij ondi imel priliko vaditi se lepih šeg in izobraziti se v vseh potrebnih vednostih. Bilo je to ob času najhujega preganjanja kristijanov za cesarja Dioklecijana. Pankracij in njegov stric sta se kmalu seznanila s kristijani in, ker sta tako goreče hrepenela sprejeta biti v sveto katoliško cerkev, sta prejela sveti krst. Takoj se je pokazala moč prejete vere; v prvi gorečnosti hočeta precej pred cesarja iti in se spoznati za kristijana. Papež pa jima to prepové in jima svetuje celo iz Rima iti. Ginjena se zahvalita sv. očetu, vendar Rima, kraja, kjer sta prejela največjo milost, ne marata zapustiti. Stric kmalu

nato mirno v Gospodu zaspi, Pankracij pa se popolnoma posveti bogoljubnemu življenju; ogiblje se zlasti družine nevernikov, prebira svete knjige in se trudi za dela krščanskega usmiljenja. Pagani ga kmalu spoznajo kot gorečega kristijana in ga peljejo pred sodnika. Pankracij se veseli, da bo mogel pričati svojo vero v Jezusa Kristusa. Sodniku se smili lepi mladenič; da bi ga pregovoril, mu začne pripovedovati o velikem bogastvu, ki je ima, pa je bode izgubil, slika mu srečo, ki jo lahko uživa človek v mladosti, govori mu o cvetočih upih, ki bodo pa vsi naenkrat strti, če se ne odpove veri v Kristusa. Pankracija pa ne premoti nobena zapeljiva beseda; stanoviten ostane v spoznanju svete vere in neustrašeno odgovori sodniku: „Mlad sem, pa moja misel je trdna in se ničesar ne bojim. Kristus je moje življenje in za Kristusa umreti je moj dobiček.“ — Sodnik si ne upa cvetočega mladeniča izročiti mučenju, obsodi ga naravnost v smrt z mečem.

3. Ljubi otrok! Naši bratje in sestre na Kitajskem in v Afriki morajo še dandanes toliko trpeti za sveto vero, kot so mučeniki ob času preganjanja prvih kristijanov. — Paganski Kitajec je pripeljal *desetletnega sina* k misijonarjem v Sandakanu s prošnjo, da bi ga sprejeli v šolo. Deček je bil sprejet in je pridno obiskoval pouk. Silno nadarjeni, ljubeznivi in marljivi učenec je čudovito napredoval v učenju, posebno ga je pa veselil krščanski nauk. Njegovo pobožno obnašanje v kapelici, njegovi dobri odgovori pri krščanskem nauku in njegova gorečnost za učenje zapovedanih molitev je spodbujala součence k posnemanju. Milost božja je veselo delovala v mladem srcu otrokovem, in kmalu je prosil svetega krsta. Misijonar pa je iz več vzrokov zahteval dovoljenje očetovo, in ker je oče naravnost zavrnil prošnjo, obrnil se je misijonar sam do očeta, pa brez vspeha. Od tedaj deček ni imel več miru; oče je odvrčal siná od krščanstva z obetanjem, žuganjem, tepenjem in vsakaterimi pomočki. Za lase ga je vlekel pred podobo malikovo, da bi mu daroval. „Ne“, kliče deček, „nikdar nikoli tega ne storim, raje umrjem, kakor bi satanu daroval.“ Nato je bil grozno tepen, tako da se mu je poznalo, ko je prišel v šolo,

pa oči so se mu svetile notranjega veselja. To se je večkrat ponavljalo, pa deček je bil stanoviten. Slednjič je bil na skrivnem krščen ter je dobil ime Francišek. Sedaj prosi Boga, da bi tudi očetu dal milost izpreobrnjenja.

Ali te ne vabijo, ljubi otrok, taki zgledi, da stanovitno izpolnjuješ vse zapovedi in srčno premaguješ skušnjave?

Al. Stroj.

Jesen.

Ali čujete, kako šušti listje, ali vidite, kako vene, rumení in pada na tla mej posušeno, od mraza uničeno travo? Ali veste, zakaj se urijo v letanju lastavice visoko nad vasjo, se zbirajo v vedno večje trope in trumoma obletavajo cerkev in vaško pokopališče, ali slutite, kako pesen žgolé, kedar sede zvečer druga poleg druge na zvoniku in na slemenu cerkve?

„Jesen! Jesen!“ tako se glasi njih pesem. Starejše pripovedujejo mlajšim o daljnem potu proti jugu, tja čez zeleno, valovito morje, o trudu in nevarnostih, pa tudi o prijetnostih, ki jih čakajo, o svojih tovarišicah, ki so bile odpotovale v kraje, kakor bodo one v kratkem, a se niso več vrnile...

Pravijo jim o bajnih, južnih deželah, o Egiptu, o velikem Nilu in njegovih rodovitnih, toplih bregovih.

Toda kdo jim je povedal, da je jesen tu?

Zvedele so to od drobnih penic. Tem pa je povedalo grmovje, po katerem si iščejo živeža, da je minilo poletje, povedala so jim drevesa, po katerih skačejo, povedal jim je ves gozd.

Zapihali so namreč mrzli jesenski vetrovi, zveneli, orumeneli listi so trčili drug ob drugega in tiho, tiho zapeli: „Jesen! Jesen!“

Vsled sile vetrov so se pripognile veje, se nag-nile k onim sosednega drevesa, se drgnile ob nje in vzdihovale... In gozd je ječal: „Umiram... Konec je mojemu življenju... Prišla je jesen — —.“

Studenček je izgubil svojo pomladansko živahnost, njegovo prijetno, razkošno žuborenje je potihnilo, in mej tem, ko se komaj giblje po svoji strugici, šepeta: „Jesen! Jesen!“

Pesem listja, ječanje gozda in šepetanje vira so slišale penice in povedale žalostno novico o jeseni lastavicam, ko so se spreletavale nad potokom na robu gozda.

In sedaj cvrčé lastavice in oznanjajo glasno: „Jesen! Jesen!“

Čujejo jih vsi gozdni prebivalci, čuje jih vsa narava.

A neko jutro odrinejo. Umaknejo se svojim sestrícam, ki pridejo za njimi od severa, počivajo na zvoniku, a čez noč izginejo dalje proti jugu.

Na svidenje! Vidimo se v gorkejših krajih... pridemo za vami — —. „Z Bogom!“ jim kličejo v slovó pastarice, škorci, škrjanci, prepelice...

Aj, to je letanja, stekanja, cvrčanja in vpitja, aj, to je življenje v gozdu, kedar se začne svitati, in se skličejo; zbirajo in pripravljajo na pot vsi ti mali zračni potovalci. Vzdignejo se vsak za-se, prepelice, škrjančki, škorčki in pastaričice. Četa za četo potuje po širni zračni cesti proti jugu. Vedno hitreje in hitreje, vedno z večjo naglico se pomika vrsta za vrsto k svojemu cilju, kakor da se bojé, da so zamudile pravi čas, da so se zakasnele, da jih zaloti zima, burja in sneg.

Kakor so prišli, tako odrinejo divji golobi in grlice tiho in mirno brez vsacega šuma. Naši bukovi, smrekovi in kostanjevi gozdi so se jim priljubili; v njih košatih sencah so bili srečni. Težko, težko se ločijo, ločitev od naših tihih gajev jih boli. O boli pa, ki jo v resnici občutimo, ne govorimo radi, ker ne moremo. Zato tudi grlice in divji golobi tako tiho odpotujejo. Nikdo izmej vseh gozdnih prebivalcev jih ni videl odhajati, nikdo nam ne more povedati časa njihovega odhoda. Čez dan še le opazijo, da jih ni — —.

„Smo pa ošabne me grlice! Brez slovesa odrinejo, dasi smo bile mej letom dobre prijateljice. Skakala sem po hrastih in smrekah, kjer so imele svoja gnezda,

gledala sem jih, kako so se radovale, kako so valile in gojile svoje mladiče, včasih sem jih celo zastrašila, če mi je zdrknil z vrha smreke storž in je klestil po vejah navzdol, ej... ej, takrat so nagnile svoje glavice in pogledale plaho, kaj ropoče, in odfrfotale. Sedaj pa brez slovesa! Glej jih no, glej, kako so ponosne...“

Opazivša odhod grlic modruje tako lahkonoža veverica v svojem, z mehkim mahom nastljanem duplju, v katerem se je namenila prezimiti, in pokuka tu in tam iz njega, če je izginila gosta, nezdrava megla, ki se že celo jesen vlači nad zemljo vsako jutro in se še le proti poldnevu umakne solncu, a na večer zopet ogrne v svoj sivi, mokri plašč vso dolino, in se je prikralo v gozd božje solnce, kajti zrak je čedalje hladnejši, ostrejši.

To brezskrbno, živahno živalico je popustila prejšnja razposajenost in lahkomišljenost. Več ne skače z veje na vejo, se ne ziblje v vršičkih najvišjih dreves in ne vganja svojih burk.

Tudi nji je povedal gozd, da je prišel čas njegove smrti. Zatorej hiti veverica na delo, kakor hitro se priigrajo skozi meglo prvi žarki medlega, jesenskega solnca do njenega duplja, in znaša vanj želod in žir, leščnike in drugo hrano za zimo.

Po stezi čez polje koraka proti gozdu samotni hrošč. Ves njegov rod je že umrl. Le on jedini gleda žalosten in otožen po polju, kjer je pred nedavnim časom v visoki travi veselo prepeval njegov sorodnik criček, po nekdanjih cvetočih travnikih in livadah, kjer so frfotali pred kratkim od cvetke do cvetke pisani metulji in letali drugi njegovi tovariši. Ves pobit mrmra poluglasno sam pri sebi, pokimujoč z dolgimi tipalnicami:

„Vse pusto, vse prazno! Cvetlice so se osule. Tam, kjer so nekdanj duhtele in razveseljevale oko s svojimi bojami, mole kvišku le gola stebelca. Pa kaj hočemo! Jesen! Jesen!“

„Jesen! Jesen!“ mu pritruje poljska miška, ki je ravnokar smuknila iz svoje luknjice in čula zadnje hroščeve besede. „Vse uničeno! Nikjer ni jednega klaska, da bi prigriznila. Same gole njive in pusta strnišča..“

Moram pač pogledati, kako se godi moji sorodnici hišni miški. Gotovo dobro! Saj so žitnice polne.“

Malo je sicer godrnjala hišna miška, ko je prišla k nji poljska, ji tožila o slabem življenju na polju in jo prosila kot sorodnico, naj jo obdrži čez zimo pri sebi; polagoma se je pa sprijaznila z njo, in uredili sta si življenje tako, da se nista dolgočasili v dolgih zimskih nočeh. Tekali sta po predalih, polnih rži, pšenice in prosa in polnili svoje želodčke. Le če je posetil žitnice veliki, sivi, hišni maček, sta se morali mirno zadržati.

Zadnji lete na jug žrjavi in divje race ter opominjajo v zračnih višavah s svojim glasnim vpitjem: „Za nami, kdor misli odriniti, da ne bode prepozno. Za nami... za nami!“

„Me ne, me ne!“ vpije jata vran in maha s svojimi velikimi letali nad poljem.

„Mi pa, mi pa“, čivkajo vrabci v grmičevju kraj vasi.

„I me... i me!“ se oglašajo senice

Želja potovati na jug se je polastila tudi vrabcev in senic, ko so videli veselo gibanje drugih ptic, ki so hitele vedno bolj in bolj na jug. V svoji domišljiji so si naslikali vse prijetnosti življenja v toplejših krajih, predstavili so si celo pot in veliko začudenje pravih selivcev, ko bodo nenadno zagledali v palmovi deželi tudi nje.

Zberó se torej in odpravijo na pot. Tod ti lahkoživčki ne umejo potovanja. V večjih ali manjših jatah leté od grma do grma, od drevesa do drevesa, povsod se malo pomudé in poigrajo, mej tem pa odidejo drugi ptiči že zdavnej na jug. In ker sami ne znajo poti, se vrnejo k nam in prezimé pri nas.

„Sicer bode malo trda“, si mislijo, „živeža ne bode dosti; burja bode brila in padal bode sneg, a za jesenjo in zimo pride pomlad, življenje za smrtjo.“

J. M.

Sv. Vendelin.

(K slik.)

Naj menite, zakaj sem vam danes priobčil ljubeznivo sliko sv. pastirčka Vendelina? Morda bo kateri rekel: „Zato, ker imate ovčice radi.“ Kdo drugi poreče: „Zato, ker vas veseli, če vidite, da tudi preprost človek sveto živi.“ Kdor bi tako rekel, bi zadel pravo; pa le deloma. Ovčice imam res rad, ker sem bil v otroških letih tudi sam ovčar; svetnika se pa moram tudi veseliti vsakega, osobito pa še nedolžnega pastirčka mej ovcami in jagnjeti.

Pa samo to me še ni nagnilo, da sem izročil „Angeljčku“ to sliko; marveč nekaj drugega. Vi sodite le preveč po zvananje; še ne veste, koga imate pred seboj. Ta -le preprosti pastir, ki je zavil v pastirsko haljo in se opira na pastirsko palico, ni kar navaden hlapec, marveč je kraljevskega rodu. Lahko bi se pokrival s kraljevskim plaščem mesto uborne pastirske obleke; lahko bi nosil kraljevsko žeslo mesto pastirske palice: toda prostovoljno se je odrekel posvetni slavi in posvetnemu uživanju — iz ljubezni do Jezusa Kristusa, ki je tudi zapustil nebeško veličastvo in si na zemlji izvolil le uboštvo in poniževanje.

Zapustil je že v mladih letih svoj dom na Angleškem in se naselil blizu Trevina v neki samotni puščavici. Tu si je zgradil iz lesa in vej uborno kočico in kapelico; spal je le na trdih tleh, hrana so mu bile jagode in gozdna zelišča, pijača pa bistra studenčnica.

Večkrat je šel pa tudi v mesto k sv. maši in, da je prejemal svete zakramente. Ob taki priliki je kraljevski sin tudi ponižno poprosil miloščine pri dobrih ljudeh, ki so kaj radi obdarovali krotkega in pobožnega tujca.

Nekoč poprosi miloščine tudi imenitnega plemenitaša. A ta ga osorno ozmerja in mu veli, naj gre k njemu v službo, da mu bo za svinjskega pastirja. Ponižni kraljevič krotko potrpi krivično zmerjanje in takoj nastopi to skrajno preprosto službo. Pozneje je pasel tudi goved in slednjič ovčice, kar mu je še najbolj

ugajalo, ker je mogel več moliti. Zavoljo svetega pastirja je imel gospodar veliko srečo.

Ko se pa slednjič gospodar prepriča plemenitosti in celó čudežne moči svojega svetega ovčarja, ga začne častiti, za odpuščanje prositi itd. A tega skromni svetnik ne more prenašati; zato se poslovi in gre v samostan ter postane še slednjič opat in umrje v veliki popolnosti.

Ako si ne upaš, mali prijatelj, tako junaško se zatajevati, kakor sveti Vendelin, vsaj to se polagoma nauči, da boš skromen v svojih zahtevah in zadovoljen s tem, kar ti nakloni božja previdnost.

Koncem počitnic.

Dosti je počitnic, dosti —
Le hitimo v šolo spet,
Zapustimo hrupni svet,
Zdaj lenoba naj se posti!
Mar nam bodi učenosti
Dokler smo še mladih let!

Slehern v klopi mirno sedi!
Tu premini šala, smeh,
Paznost vladaj v šolskih dneh.
Vsak na vzórno delo gledi!
Skratka: kar ne ugaja vedi,
Vse odslej nam bodi v greh!

Mesto igre bodi knjiga!
To naj pomni dobro vsak,
Kdor če biti kdaj veljak;
Saj nam um le uk prižiga,
Slava ž njim se domu dviga...
Bodi nam enak korak!

Tisti, ki se zgodaj trudi,
Dasi slab še, mal in mlád,
Žel na starost bode sad,
Zanj ne bodo časi hudi,
V zadovoljstvu, v sreči tudi
Njega trl ne bode glad.

Dosti je počitnic, dosti!
Urno, brzo v šolo spet,
Dokler smo še zdravih let,
Mar nam bodi učenosti — —
Do blagosti, do kreposti
Nov se nam odklepaj svet!

V. Rastko.

J e ž.

(Spisal *Fran D.*)

Nikar ne mislite, da vam hočem napisati dolgo razpravo o ježu: — o njegovi zunanosti, o njegovem življenju in njegovih navadah. Ne, tega ne mislim, — saj ga takó vsi poznate. Vsi veste, da je porasten po hrbtu in po straneh s kratkimi bodicami, katere nikakor niso ustvarjene, da bi jih človek ljubeznivo božal. Njegov kratki, špičasti rilček, ki se obrača nosljuje in vohaje neprestano sem ter tja, izgleda nekako smešno in dobrovoljno. Noge se komaj zdaj pa zdaj malo prikažejo izpod zavaljenega života. Toda čemu bi ga opisoval še dalje. Znan vam je morda še bolje nego meni in zato vam hočem pripovedovati samo o našem ježu, ki mi ni dal sinoči miru od večera do ranega jutra.

Prinesla ga je sestra, ne vem odkod. Takoj ko ga je položila na tla, skril se je pod posteljo in ni se več prikazal na dan. Naposled smo popolnoma pozabili nanj. Mrak je prihajal in jaz sem zagrnil okna ter prižgal svetilko. Sezul sem si čevlje in slekel suknjo, potem pa sem šel za mizo, da bi pisal.

Vse je bilo tiho krog mene, samo širokokrila vešča se je motala krog svetilke. Kar začujem neko posebno, nenavadno tekanje; ozrem se po sobi, a ne zapazim ničesar. Za nekaj časa utihne ta čudni šum, toda čez par trenutkov se zopet ponovi in to prav blizu mene. „Kaj pomeni ta reč?“ ... Au! — Skočil sem kvišku, prijel svetilko ter posvetil pod mizo ... Pričel sem se smejati samemu sebi. Bil je naš jež, ki se je bil ravnokar napravil na svoje nočno potovanje. Motal se je krog mojih nog in mene je zazebló po vseh udih, ko sem začutil nenadoma, da se me dotika nekaj mrzlega. Posvetil sem radovednežu pod nos in odcapljal je mirno v kot, kakor da se ves osramočen zaveda svoje nerodnosti.

Sedel sem zopet za mizo ter pisal dalje. Včasih sem dvignil glavo, zakaj vsak hip je zašumelo na tem ali onem koncu ... Vešča se je naveličala letati krog sve-

tilke in lazila je počasi in utrujena po mizi. Zmenil se nisem več ne zanjo ne za ježa.

Kaj je to? Oglasilo se je škrtanje, kakor bi kdo z žebljem drgnil po raskavem lesu. Tega ne dela seveda nihče drugi kakor jež. Toda kje tiči?... No, to je imenitno! V moji sobi se je pričel dolgočasiti; zaželel si je kuhinje in zato je drsal po vratih. Ali prijatelj, če hrepeniš po miših in ščurkih, — v naši kuhinji ne boš opravil veliko. Žal mi je sicer, dragi moj jež, toda sedaj ti ne morem pomagati. Naposled, — kdo vé? Pojdi in poišči si sam! — Odprl sem mu vrata in jež je izginil v kuhinjo. Tam si bo dal gotovo mnogo opraviti in upal sem, da se za kake pol ure lahko oddahnem... Drrr - bum - bum - cink - cink - cink!... Planil sem s stola ter hitel v kuhinjo... Kod se klatiš, hudodelec? Kaj počneš?! — Prinesel sem svetilko ter vse ogledal. Seveda! Lahko bi si bil mislil! V kotu so bile nakopičene prazne steklenice in zdaj so ležale raztresene po tleh; dve ali tri so bile celo razbite. Jež je skušal, da bi se izmotal iz razvalin, pri tem pa je tako srdito prhal in dihal, kakor bi se mu bila zgodila kakšna krivica.

Zdelo se mi je, da mi to noč ne bo mogoče v miru pisati; zato sem se razpravil ter legel v posteljo. Zatisnil sem oči; kmalu mi je postalo v glavi megleno in nejasno; moje misli so se pričele motati in polagoma so prihajale sanje...

Top!

Zdrznil sem se, sedel v postelji in poslušal; nisem se takoj domislil na ježa. Spoznal sem ga šele po tekanju, ki se je bližalo postelji. Kaj je zopet napravil ta sitnež?! — Prižgal sem luč, nataknil copate ter šel gledat v kuhinjo. Nič posebnega. Na tleh je ležala metla, ki je staja prej pokoncu poleg ognjišča. Jež jo je bil menda prevrnil in odtod torej ta pok, ki se mi je zdel v spanju še strašnejši, kakor je bil v resnici; prvi trenotek sem si domišljjal, da so ustrelili s topom prav nad mojo glavo... Ustopil sem se pred ježa ter se grozovito razsrdil nad njim:

„Tako torej ti spoštuješ našo gostoljubnost?! Ali je lepo, vznemirjati ljudi ponoči ter jih buditi iz spanja?“

Zapovem ti odslej, da mi ne napravljaš več nobenega nepotrebnega šuma ter da se vedeš, kakor se spodobi dobro vzgojenemu ježu! Ali si razumel?"

Ni se veliko brigal za moje resne besede. Pokazal mi je hrbet ter jo odpetal pod mizo. Jaz pa sem ugasnil svetilko ter se spravil nazaj na posteljo ...

Ce mislite, da je prijatelj jež odslej miroval, se jako motite. Niti na misel mu ni prišlo, da bi se kaj oziral na mojo zapoved. Še predno se mi je dobro zadremalo, slišal sem prav v svoji bližini neko motanje in kobacanje, ki se mi je zdelo takoj sumnjivo. Toda nisem se mnogo brigal za ta šum; prvič sem bil preveč utrujen in drugič sem bil trdno prepričan, da bi niti najljubeznivejša pridiga ne upokojila tega razgrajalca. In v tej zavesti sem zaspal še precej trdno, — dokler me ne prebudi strahovito pretresljivo vekanje. Nikdar si nisem mislil, da bi mogla imeti kaka žival tako čudovit glas. Nekako podobno kričé mlade mačke, kadar so v smrtnem strahu, — a to je bilo še vse drugače, vse grozoviteje. Kaj se mu je neki pripetilo? To ne more biti nihče drugi kakor naš nesrečni jež. Ni kazalo družega, kakor da sem zopet vstal in napravil luč. A sedaj se zanesi, ti zakrknjeni grešnik! Kaznujem te, kakor se spodobi! Jaz nisem pripravljen, da bi zaradi tebe vso noč ne zatisnil očesa — — —.

Kaj ugledam?

Jež se je obesil!

Nikar se ne čudite! Sama čista resnica: — jež se je obesil!

Brisača je visela ob postelji skoro do tal in na koncu so bile spletene nevelike, precej močne „maše“, kakor jih vidite navadno na brisačah, namiznih prtihi ali posteljnih preprogah. Kako je delal naš ubogi jež, da je vtaknil svojo glavo v jedno teh „maš“, — tega niti sedaj še ne vem. Resnica pa je, da je siromak pol visel in pol na hrbtu ležal, ne da bi se mogel rešiti. Očitno so ga ostavile že vse moči, kajti nič več se ni zganil. Kdo vé, koliko časa se je trgal in zvijal, da bi se izmotal iz grozovite zanjke. Poznalo se je na brisači, koliko se je trudil; žebelj, na katerem je visela, je bil že nekoliko upognjen in „maše“ so se zadrgnile

tesno krog njegove glave. Hotel sem ga izmotati, toda ni se dalo. Naposled ni kazalo družega, kakor da sem zanjko prerezal. Pal je na tla kakor brez življenja... Toda glej! — Zganila se je jedna noga, — druga, — in sedaj je zanosljal in zamigal celo špičasti rilček...

„Tako se torej oziraš na moje želje in na moja povelja? Ali ti nisem rekel, da miruj in da nikar ne delaj nobenih neumnostij? Prav ti je; vedel boš za drugo pot!“

Jež se je polagoma vzdignil in odšel počasi in utrujen v kuhinjo... Kaj je počel potem, tega ne vem. Spal sem trdno in tudi ježu se najbrže ni več ljubilo razsajati...

Danes sem se preselil, jež pa je ostal pri moji sestri... Verjemite mi, da mi je kljub vsi njegovi sitnosti dolčas po mojem nemirnem, bodičastem prijatelju!

Pod hruško.

V senci hruške posedeti,
Hej, kako je to lepo,
Ko pripeka dol raz neba
Vroče solnce na zemljo.

Čuj me bratec, in ozri se
K vejam širnim gori v zrak,
Vidiš li, da rmenó hruško
Težko nosi vzrastek vsak.

Hej, veselja in pa sreče,
Zdaj je vetriček nastal,
Kakor da bi ga bil Bogeč
Nama na ljubo poslal.

Glej, poglej jo, hruško zrelo,
Ki je padla zdaj na tla,
Teci, teci, kdor dobi jo,
Ta naj tudi jo ima!

Toda zraven skrbno pazi
In navzgor marljivo glej,
Ker vsak hip rumene hruške
Čepájo raz polnih vej.

Oj, ti bratec moj preljubi,
Če bi padla na glavo,
S hruško sladko vjel bi nekaj,
Kar ne bilo bi sladko.

Tatjan.

44. Siromak.

Moderato.

P. Angelik Hribar.

1. Kaj, deček, gle-daš me de - be - lo? Star sem in
2. Ljud-je i - ma - jo dom in nji - ve, Vr - to - ve,
3. Po sve - tu sem se ved - no vbi - jal, Pod tu - jo
4. Tu vi - diš, de - ček, si - ro - ma - ka, Ki je brit-

1. ne po-seb - no lep; Zguba-no 'če - lo, li - ce
2. trav-ni-ke in les, Ob po-tu mo - je so ko-
3. stre-ho tru-den spal; Po zi-mi sem se v plašč za-
4. ko - sti mnogo vžil; Tam go - ri me pla - či - lo

1. ve - lo I-mam in že na pol sem slep.
2. pri - ve, Cvet-li - ca tu - di kte - ra vmes.
3. vi - jal, Ki mi ga mož je vsmi-ljen dal.
4. ča - ka, Tam bom se več - no ve - se - lil.

Jož. Stritar.

Kratkočasnici.

1. „Ali sta tale dva brata?“ vpraša Jakec Janeza. Janez mu odvrne: „No, za jednega vem, da je, za drugega pa ne vem gotovo.“ *Ž. Kovec.*

2. Laška. Trгоvec piše svojemu prijatelju na Laškem, ki se je odpravljaj v Afriko, naj mu pošlje 1 ali 2 opici. Laško se pa pravi ali = o. Prijatelj je torej čital 102. Čez nekaj mesecev dobi trгоvec 84 opic s pismom, v katerem se opravičuje, da do sedaj nikakor ni mogel dobiti več opic, no čez par mesecev pa upa, da dopošlje še ostalih 18. *Ž. Kovec.*

Zastavice.

(Priobčil Fr.)

1.

Gorko, za zimo prijetno opravo
Značijo črkice samo ti tri;
Črko še zadej — to deva na glavo
Ženska, ki starih navad se drži;
Jedno še črko če zraven dodaš,
Vem, da na pismu to stvar že poznaš.

2.

1 2 3 4 3 rastlina je zelena,
4 2 3 1 3 brez tega soba ni nobena.

3.

S k — najdeš ga na cesti,
Brez njega — konec je povesti.

(Odgonetke in imena rešilcev v prih. listu.)

Odgonetka zastavice v 9. številki:

Vino, grad = vinograd.

Prav so rešili: Fatur Ivan in Slavko na Rakeku; Slamberger Anton, gimnazijec, Inka in Nuša, učenki v Kranju; Bezeljak Ivan v Zavracu; Staré Bruno, dijak v Ljubljani; Kaliger Eleonora, Hedviga, Emilija, Justina in Mimica, nadučiteljeve hčerke v sv. Križu; pri Kostanjevici; Drmelj Karol, Milavec Jože. Pogačnik Alojzij. Šerko Fr., učenci v Cerknici; Sovič Lovrenc, učenec IV. razr. II. odd. v Slovenski Bistrici.